

Följändringar till ny förvaltningslag

Sammanfattning

Riksdagen har beslutat om en ny förvaltningslag (2017:900) som träder i kraft den 1 juli 2018. Samtidigt upphör den nuvarande förvaltningslagen att gälla. Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lagändringar med anledning av den nya förvaltningslagen. Genom förslagen ändras bl.a. hänvisningar till förvaltningslagen i ett stort antal lagar, så att en hänvisning görs till den nya förvaltningslagen i stället för till den nuvarande.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Inga följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

I betänkandet finns ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:235 Följändringar till ny förvaltningslag.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Bakgrund	7
Propositionens huvudsakliga innehåll	8
Utskottets överväganden.....	9
Följändringar till ny förvaltningslag	9
Särskilt yttrande	13
Följändringar till ny förvaltningslag (SD)	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Följändringar till ny förvaltningslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i föräldrabalken,
2. lag om ändring i jordabalken,
3. lag om ändring i miljöbalken,
4. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
5. lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg,
6. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.,
7. lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988),
8. lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318),
9. lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder,
10. lag om ändring i lagen (1975:490) om beslutanderätt för Sveriges export- och investeringsråd beträffande handelssekreterare m.m.,
11. lag om ändring i lagen (1976:447) om rätt för erkänd arbetslöshetskassa att pröva fråga om statsbidrag till fiskeföretag,
12. lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar,
13. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
14. lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg,
15. lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter,
16. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
17. lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud,
18. lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950),
19. lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst,
20. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),
21. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
22. lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård,
23. lag om ändring i lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,
24. lag om ändring i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande,
25. lag om ändring i sjölagen (1994:1009),
26. lag om ändring i lagen (1995:1255) om mästarbrev för hantverkare,
27. lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag,
28. lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,
29. lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden,

30. lag om ändring i lagen (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård,

31. lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,

32. lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,

33. lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd,

34. lag om ändring i epizootilagen (1999:657),

35. lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,

36. lag om ändring i lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,

37. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),

38. lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.,

39. lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer,

40. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

41. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168),

42. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

43. lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt,

44. lag om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott,

45. lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang,

46. lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund,

47. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),

48. lag om ändring i vallagen (2005:837),

49. lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227),

50. lag om ändring i lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden,

51. lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

52. lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.,

53. lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap,

54. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

55. lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter,

56. lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem,

57. lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek,

58. lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,

59. lag om ändring i lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete,

60. lag om ändring i barlastvattenlagen (2009:1165),

61. lag om ändring i lagen (2009:1254) om officiella veterinärer,

62. lag om ändring i lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner,

63. lag om ändring i luftfartslagen (2010:500),

64. lag om ändring i lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen,

65. lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen,

66. lag om ändring patientsäkerhetslagen (2010:659),

67. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696),

68. lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster,

69. lag om ändring i skollagen (2010:800),

70. lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900),

71. lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser,

72. lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318),

73. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319),

74. lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen,

75. lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

76. lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,

77. lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion,

78. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

79. lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

80. lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

81. lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

82. lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution,

83. lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

84. lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling,

85. lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,

86. lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,

87. lag om ändring i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:235 punkterna 1–87.

Stockholm den 22 maj 2018

På konstitutionsutskottets vägnar

Andreas Norlén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén (M), Björn von Sydow (S), Hans Ekström (S), Annicka Engblom (M), Veronica Lindholm (S), Jonas Millard (SD), Marta Obminska (M), Jonas Gunnarsson (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Dag Klackenbergh (M), Fredrik Eriksson (SD), Tina Acketoft (L), Mia Sydow Mölleby (V), Tuve Skånberg (KD), Laila Naraghi (S) och Ida Karkiainen (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksdagen antog den 21 september 2017 en ny förvaltningslag (2017:900). Lagen träder i kraft den 1 juli 2018. Samtidigt upphör den nuvarande förvaltningslagen (1986:223) att gälla.

Regeringen föreslår i proposition 2017/18:235 följdändringar i ett antal lagar med anledning av den nya förvaltningslagen. Dessutom föreslås vissa ändringar i några lagar på upphandlingsområdet som bedöms nödvändiga med anledning av den nya förvaltningslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Inga följdmotioner har väckts med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Bakgrund

Den nya förvaltningslagen (2017:900) antogs av riksdagen den 21 september 2017 (prop. 2016/17:180, bet. 2017/18:KU2, rskr. 2017/18:2) och träder i kraft den 1 juli 2018. Den nuvarande förvaltningslagen (1986:223) upphör samtidigt att gälla.

Den nya förvaltningslagen bygger i allt väsentligt på den nuvarande lagens struktur. Den innehåller emellertid en mer utförlig reglering av förvaltningsförfarandet, bl.a. genom att preciseringar har gjorts med utgångspunkt i den rättspraxis som har utvecklats på området. Dessutom har vissa redaktionella och språkliga ändringar gjorts, och lagen har kompletterats med rubriker.

I den nya förvaltningslagen används vidare inte uttrycket myndighetsutövning för att begränsa tillämpningsområdet för vissa bestämmelser om förfarandet. Detta motiveras i förarbetena med att det saknas anledning att generellt ställa lägre krav på myndigheterna när det t.ex. gäller dokumentations- eller motiveringsskyldigheten eller i fråga om enskilda parter möjligheter att lämna uppgifter muntligen och få upplysningar om beslutets innehåll bara för att ärendet inte avser myndighetsutövning (jfr prop. 2016/17:180 s. 53). Det anförs vidare i förarbetena att utvidgningen av tillämpningsområdet kan bidra till att ytterligare förbättra förutsättningarna för myndigheterna att fatta riktiga beslut och samtidigt stärka rättssäkerheten och enskildas förtroende för förvaltningen (prop. 2016/17:180 s. 52).

Hänvisningar till den nuvarande förvaltningslagen förekommer i ett stort antal specialförfattningar.

Lagrådet har yttrat sig över en stor del av lagförslagen. Lagrådet, som inte har några synpunkter på de enskilda lagförslagen, konstaterar i sitt yttrande från ett sammanträde den 27 mars 2018 att de nuvarande hänvisningarna till

förvaltningslagen är av skiftande karaktär och förordar att det så snart som möjligt görs en samlad och överlagd genomarbetning av vilka olika regler i förvaltningslagen som ska gälla vid tillämpningen av de olika specialförfattningarna.

Regeringen anför i propositionen att frågan om förvaltningslagens tillämplighet vid ärendehandläggning enligt de aktuella specialförfattningarna har övervägts nog i respektive lagstiftningsärende när specialregleringen infördes och att de ställningstaganden som gjordes då har utgjort en naturlig utgångspunkt i arbete med följdändringarna med anledning av den nya förvaltningslagen. Den nuvarande ordningen framstår enligt regeringen i allt väsentligt som väl fungerande. Regeringen menar mot denna bakgrund att behovet av mer ingående överväganden kring förvaltningslagens tillämplighet vid ärendehandläggning enligt specialförfattningarna även i fortsättningen bör göras inom ramen för varje enskilt lagstiftningsärende i en sådan fråga.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår i propositionen följdändringar i ett antal lagar med anledning av den nya förvaltningslagen (2017:900) som träder i kraft den 1 juli 2018. Dessutom föreslås vissa ändringar i några lagar på upphandlingsområdet som bedöms nödvändiga med anledning av den nya förvaltningslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Utskottets överväganden

Följändringar till ny förvaltningslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.
Jämför särskilt yttrande (SD).

Propositionen

Följändringar med anledning av den nya förvaltningslagen

Regeringen konstaterar att hänvisningar till den nuvarande förvaltningslagen förekommer i ett stort antal specialförfattningar. Dessa hänvisningar är av skiftande slag. I vissa fall anges att förvaltningslagen ska tillämpas i dess helhet vid ärendehandläggningen. I andra fall anges vilka paragrafer i lagen som ska tillämpas i den specialreglerade verksamheten. I några fall pekas enbart ett särskilt stycke i en viss paragraf ut. Det förekommer också att det i specialförfattningar anges särskilda undantag från lagens tillämpning för ett visst förfarande.

En utgångspunkt för de lagändringar som nu föreslås är enligt regeringen att den förstärkning av rättssäkerheten för enskilda som den nya förvaltningslagen innebär bör få största möjliga genomslag även på specialreglerade områden, där regleringen i specialförfattningar på förvaltningsrättens område helt eller till övervägande del grundar sig på bestämmelserna i den nuvarande förvaltningslagen. Om regleringen i specialförfattningar utformas på ett sätt som ligger i linje med regleringen i förvaltningslagen, skapas enligt regeringen också förutsättningar för att handläggningsrutinerna hos myndigheterna enklare ska kunna effektiviseras.

Ett av de övergripande målen med att skapa en mer enhetlig reglering i specialförfattningar är också att minska riskerna för att myndigheterna av misstag vidtar felaktiga åtgärder i handläggningen av ett ärende.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund i propositionen att hänvisningar i ett antal lagar till bestämmelser i den nuvarande förvaltningslagen ska ersättas med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i den nya förvaltningslagen. Regeringen benämner dessa ändringar rena följändringar. I propositionen (s. 114 f.) redovisar regeringen sin bedömning när det gäller rena följändringar av ett antal av specialförfattningarnas hänvisningar till hela eller delar av förvaltningslagen.

I lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde, sjölagen (1994:1009) och lagen (2008:990) om företagshypotek föreslås dessutom vissa ändringar av rättelsekaraktär.

Regeringen föreslår också, när det gäller bestämmelser om automatiserat beslutsfattande i socialförsäkringsbalken och fastighetstaxeringslagen (1979:1152), att hänvisningar till undantaget i den nuvarande förvaltningslagen från kravet på motivering av beslut som inte går någon part emot, s.k. gynnande beslut (20 § första stycket 1), ska ersättas med en reglering som innebär en hänvisning till den motsvarande bestämmelsen i den nya förvaltningslagen. Undantagsregeln har dock fått en något annan innebörd i den nya förvaltningslagen. Enligt 32 § första stycket i den nya förvaltningslagen ska ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt innehålla en klagörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. De nuvarande hänvisningarna till undantaget från krav på motivering av gynnande beslut bör, för att tydliggöra den något ändrade innebörden av undantagsregeln, enligt regeringen ersättas med en reglering som innebär att en klagörande motivering för beslut som fattas genom automatiserad behandling får utelämnas om en sådan motivering får utelämnas enligt 32 § första stycket i den nya förvaltningslagen.

Regeringen föreslår vidare att de hänvisningar som finns i ett antal lagar till den eller de bestämmelser i den nuvarande förvaltningslagen som reglerar myndigheternas skyldighet att ändra ett beslut som myndigheten själv har fattat ersätts med hänvisningar till motsvarande bestämmelser i den nya förvaltningslagen. Dessutom bör dessa hänvisningar enligt regeringen kompletteras med en hänvisning till en paragraf i den nya lagen som reglerar när en myndighet får ändra ett sådant beslut.

Regeringen föreslår också, när det gäller ett antal lagar på finansmarknadsområdet och miljöområdet, att hänvisningar till förvaltningslagens undantag från kravet på motivering av normbeslut tas bort i de bestämmelser som reglerar undantag från kravet på att ett beslut ska vara möjligt att överklaga. Det saknas enligt regeringen behov av att i de aktuella lagarna ta in särskilda bestämmelser om undantag från möjligheten att överklaga när det gäller normbeslut. Att hänvisningarna tas bort skulle enligt regeringen förenkla lagstiftningen och göra den mer enhetlig.

I lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder och lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning ska det vidare enligt regeringen inte längre anges att även beslut enligt vissa EU-förordningar får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Möjligheten att överklaga beslut enligt EU-bestämmelser till allmän förvaltningsdomstol följer redan av allmänna förvaltningsrättsliga principer och av den nya förvaltningslagen. Den nuvarande regleringen i de aktuella lagarna är därför enligt regeringen överflödigt och kan lämpligen utgå.

Dessutom föreslår regeringen att vissa hänvisningar till särskilt uppräknade bestämmelser i den nuvarande förvaltningslagen inte bara ska hänvisa till motsvarande bestämmelser i den nuvarande förvaltningslagen. Hänvisningarna bör enligt regeringen i ett antal lagar kompletteras med en hänvisning

till vissa av den nya lagens bestämmelser som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen men som är systematiskt sammanbundna med den befintliga regleringen eller i dag enligt praxis gäller som allmänna principer i rättsordningen. Som exempel nämns bl.a. bestämmelser om legalitet, objektivitet och proportionalitet (5 §) samt bestämmelserna om åtgärder vid försenad handläggning (11 och 12 §§). En komplettering bör enligt regeringen i vissa fall också göras med en hänvisning till bestämmelserna om muntligt uppgiftslämnande i den nya förvaltningslagen (14 §).

Lagändringar på upphandlingsområdet

Regeringen föreslår att det införs bestämmelser i vissa lagar på upphandlingsområdet som anger att upphandlande myndigheter och enheter vid upphandling inte ska tillämpa bestämmelserna i den nya förvaltningslagen om partsinsyn och kommunikation. Det gäller lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner och lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

En av utgångspunkterna för propositionen är enligt regeringen att reformen av förvaltningslagen inte ska påverka förfarandet vid upphandling. Förslagen i denna del är en följd av att uttrycket myndighetsutövning, som begränsar den nuvarande förvaltningslagens tillämpningsområde, inte används i den nya förvaltningslagen. Flera förfaranderegler i förvaltningslagen, som t.ex. de om rätten till partsinsyn och om kommunikation av handlingar i ärendet, gäller enligt den nuvarande förvaltningslagen inte i upphandlingsärenden eftersom beslut som fattas i samband med en upphandling inte anses innefatta myndighetsutövning mot någon enskild (prop. 2006/07:128 del 1 s. 142 f.). Ett upphandlingsärende avslutas i stället genom att myndigheten ingår ett civilrättsligt avtal med en enskild.

Av 19 kap. 3 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) följer att sekretessen för uppgifter i anbud och liknande är absolut mot alla andra än anbudsgivaren själv fram till dess att ett tilldelningsbeslut har fattats.

Om det inte finns avvikande bestämmelser i upphandlingsregelverken kommer förvaltningslagens bestämmelser om partsinsyn och kommunikation av handlingar att vara tillämpliga vid upphandlingsmyndigheternas handläggning av upphandlingsärenden. Det är enligt regeringen nödvändigt att det faktum att uttrycket myndighetsutövning har tagits bort i förfarandereglerna i den nya förvaltningslagen inte förändrar den nuvarande ordningen på upphandlingsområdet.

Regeringen föreslår mot denna bakgrund att i de aktuella upphandlingslagarna reglera vilka bestämmelser i den nya förvaltningslagen som inte ska tillämpas vid upphandling. På motsvarande sätt föreslår regeringen också att det i lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet införs en reglering som innebär ett undantag från den nya förvaltningslagens bestämmelser om när muntlig kommunikation får användas. Den aktuella lagen

saknar sådana avvikande bestämmelser om muntlig kommunikation som förekommer i övriga lagar på upphandlingsområdet. Det föreslagna undantaget innebär enligt regeringen att regleringen i princip motsvarar den ordning som i dag följer av den nuvarande förvaltningslagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom de överväganden som görs i propositionen och tillstyrker regeringens förslag till följdändringar med anledning av den nya förvaltningslagen.

Särskilt yttrande

Följändringar till ny förvaltningslag (SD)

Jonas Millard (SD) och Fredrik Eriksson (SD) anför:

När utskottet behandlade propositionen om den nya förvaltningslagen framförde vi i en följdmotion och i reservationer invändningar mot förslaget (bet. 2017/18:KU2). Vi vill även i detta sammanhang hänvisa till dessa invändningar. De följändringar med bl.a. uppdaterade hänvisningar som behandlas i detta betänkande och som följer som en logisk konsekvens av den nya lagens införande ser vi emellertid vare sig möjlighet eller anledning att reservera oss mot, trots den nya förvaltningslagens tillkortakommanden.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:235 Följdändringar till ny förvaltningslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i föräldrabalken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i jordabalken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318).
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1975:490) om beslutanderätt för Sveriges export- och investeringsråd beträffande handelssekreterare m.m.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:447) om rätt för erkänd arbetslöshetskassa att pröva fråga om statsbidrag till fiskeföretag.
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar.
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672).
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud.
18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950).

19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144).
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård.
23. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde.
24. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.
25. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009).
26. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1255) om mästarbrev för hantverkare.
27. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.
28. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.
29. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden.
30. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård.
31. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige.
32. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.
33. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd.
34. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657).
35. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden.
36. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.
37. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).
38. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

39. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.
40. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
41. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).
42. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
43. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt.
44. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott.
45. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.
46. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund.
47. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
48. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vallagen (2005:837).
49. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227).
50. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbudanden på aktiemarknaden.
51. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.
52. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.
53. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap.
54. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.
55. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.
56. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem.
57. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek.
58. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
59. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete.
60. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i barlastvattenlagen (2009:1165).

61. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1254) om officiella veterinärer.
62. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner.
63. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500).
64. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen.
65. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen.
66. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring patientsäkerhetslagen (2010:659).
67. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).
68. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster.
69. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
70. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900).
71. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser.
72. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318).
73. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319).
74. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.
75. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar.
76. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.
77. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion.
78. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.
79. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter.
80. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.
81. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

82. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution.
83. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.
84. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.
85. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorena.
86. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.
87. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 13 § föräldrabalken¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

13 §

Om det framkommer skiljaktiga meningar i en överförmyndarnämnd i ett ärende enligt denna balk, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål. I 19 § *förvaltningslagen* (1986:223) finns bestämmelser om rätt att få en *skiljaktig* mening antecknad.

För varje beslut av en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd i ett ärende enligt denna balk *skall* finnas en handling *av vilken framgår* vem som har fattat beslutet, vem som har varit föredragande samt beslutets dag och dess innehåll.

Protokoll hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd i annat ärende än enligt denna balk behöver *ej upptaga annat än* förteckning över dem som har deltagit i handläggningen samt beslutet i ärendet.

Om det framkommer skiljaktiga meningar i en överförmyndarnämnd i ett ärende enligt denna balk, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken om omröstning i tvistemål. I 30 § *förvaltningslagen* (2017:900) finns bestämmelser om rätt att få en *avvikande* mening antecknad.

För varje beslut av en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd i ett ärende enligt denna balk *ska det* finnas en handling *som visar* vem som har fattat beslutet, vem som har varit föredragande samt beslutets dag och dess innehåll.

Ett protokoll hos överförmyndare eller överförmyndarnämnd i *ett* annat ärende än enligt denna balk behöver *endast innehålla en* förteckning över dem som har deltagit i handläggningen samt beslutet i ärendet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Balken omtryckt 1995:974.

2 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 22, 26 b och 26 d §§ jordabalken¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:111 Föreslagen lydelse

19 kap. 22 §²

Om fastighetsregistrets inskrivningsdel innehåller någon uppenbar oriktighet som beror på inskrivningsmyndighetens eller någon annans skrivfel, på något liknande förbiseende eller på ett tekniskt fel, ska inskrivningsmyndigheten rätta uppgiften. I fråga om personuppgifter gäller detta i stället för rätten till rättelse enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Om åtgärden kan bli till skada för en ägare eller en innehavare av en panträtt eller en innehavare av en rättighet för vilken inskrivning är beviljad eller sökt, ska det inbördes företrädet mellan de berörda förvärven bestämmas efter vad som är skäligt.

<p>I fall som avses i första stycket ska 26 § förvaltningslagen (1986:223) inte tillämpas.</p>	<p>I fall som avses i första stycket tillämpas inte 36 § förvaltningslagen (2017:900).</p>
--	--

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap. 26 b §³

Vid behandlingen av inskrivningsärenden hos inskrivningsmyndigheten ska bestämmelsen i 10 § andra stycket förvaltningslagen (1986:223) om inkommande handlingar inte tillämpas.

Om inskrivningsmyndigheten har begärt men inte fått en sådan bekräftelse som avses i 10 § tredje stycket förvaltningslagen på ett meddelande som inte är underskrivet, får myndigheten bortse från meddelandet.

Vid handläggningen av inskrivningsärenden hos inskrivningsmyndigheten tillämpas inte bestämmelsen i 22 § andra stycket förvaltningslagen (2017:900) om hur ankomstdagen för handlingar bestäms.

Om inskrivningsmyndigheten har begärt men inte fått en sådan bekräftelse som avses i 21 § förvaltningslagen av en handling, får myndigheten bortse från handlingen.

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

² Senaste lydelse 2008:153.

³ Senaste lydelse 2008:153.

26 d §⁴

Vid *behandlingen* av in-
skrivningsärenden hos in-
skrivningsmyndigheten *ska*
bestämmelserna i 27 och 28 §§
förvaltningslagen (1986:223) om
omprövning inte tillämpas.

Av 37 a och 37 b §§ lagen
(1984:404) om stämpelskatt vid
inskrivningsmyndigheter *framgår*
att inskrivningsmyndigheten ska
ompröva beslut om stämpelskatt i
vissa fall.

Vid *handläggningen* av
inskrivningsärenden hos in-
skrivningsmyndigheten *tillämpas*
inte bestämmelserna i 37–39 §§
förvaltningslagen (2017:900) om
ändring av beslut.

I 37 a och 37 b §§ lagen
(1984:404) om stämpelskatt vid
inskrivningsmyndigheter *finns*
bestämmelser om att
inskrivningsmyndigheten ska
ompröva beslut om stämpelskatt i
vissa fall.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

⁴ Senaste lydelse 2008:153.

3 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 19 kap. 4 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

4 §

Länsstyrelser eller kommunala nämnder *skall*

1. genom kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt *bereda* den som kan beröras av verksamheten tillfälle att yttra sig,

2. samråda med de statliga och kommunala myndigheter som har väsentliga intressen att bevaka i saken,

3. hålla sammanträde med den som saken angår och besiktning på platsen om det behövs för utredningen i ärendet, *samt*

4. underrätta den som gjort en ansökan eller kommit med synpunkter genom någon annan än honom eller henne själv och ge honom eller henne tillfälle att yttra sig om inte annat följer av 17 § *förvaltningslagen (1986:223)*.

Länsstyrelser eller kommunala nämnder *ska*

1. genom kungörelse i ortstidning eller på annat lämpligt sätt *ge* den som kan beröras av verksamheten tillfälle att yttra sig,

3. hålla sammanträde med den som saken angår och besiktning på platsen om det behövs för utredningen i ärendet, *och*

4. underrätta den som *har* gjort en ansökan eller kommit med synpunkter genom någon annan än honom eller henne själv och ge honom eller henne tillfälle att yttra sig om inte annat följer av 25 § *förvaltningslagen (2017:900)*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

4 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att 112 kap. 6 och 7 §§ och 113 kap. 22 § socialförsäkringsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

112 kap.

6 §

Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst får fattas genom automatiserad behandling *när skälen* för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst får fattas genom automatiserad behandling *om en klagörande motivering* för beslutet får utelämnas enligt 32 § första stycket förvaltningslagen (2017:900).

Beslut som avses i första stycket får även sättas upp i form av elektroniska dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad behandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

7 §

Beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten *när skälen* för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223). Detsamma gäller i tillämpliga delar för beslut om efterlevandepension och efterlevandestöd.

Beslut om allmän ålderspension får fattas genom automatiserad behandling av Pensionsmyndigheten *om en klagörande motivering* för beslutet får utelämnas enligt 32 § första stycket förvaltningslagen (2017:900). Detsamma gäller i tillämpliga delar för beslut om efterlevandepension och efterlevandestöd.

113 kap.

22 §¹

Bestämmelserna om ändring i 3–6 §§ tillämpas inte i ärenden om allmän ålderspension. I 26 § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om rättelse av skrivfel och liknande.

Bestämmelserna om ändring i 3–6 §§ tillämpas inte i ärenden om allmän ålderspension. I 36 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om rättelse av skrivfel och liknande.

I fråga om omprövning av Pensionsmyndighetens och Skatteverkets beslut i ärenden om allmän ålderspension tillämpas endast 7 § andra stycket samt 9, 21 och 23–31 §§.

¹ Senaste lydelse 2011:1434.

När det gäller omprövning av ett beslut om pensionsgrundande inkomst ska vad som i de i andra stycket angivna bestämmelserna, utom 25 och 28 §§, föreskrivs om Pensionsmyndigheten och det allmänna ombudet i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt 67 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg

Härigenom föreskrivs att 38 a § lagen (1955:227) om inskrivning av rätt till luftfartyg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid *handläggning* hos inskrivningsmyndigheten av inskrivningsärenden tillämpas inte *bestämmelserna i 10 § andra stycket, 27 och 28 §§ förvaltningslagen (1986:223). Av 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter framgår att inskrivningsmyndigheten skall ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.*

Föreslagen lydelse

38 a §¹

Vid *handläggningen* hos inskrivningsmyndigheten av inskrivningsärenden tillämpas inte *22 § andra stycket och 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900). I 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter finns bestämmelser om att inskrivningsmyndigheten ska ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2005:154.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Härigenom föreskrivs att 36 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

36 §¹

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Inspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande eller om förvaltning enligt 35 § fjärde stycket ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2013:83.

7 Förslag till lag om ändring i fastighetsbildningslagen (1970:988)

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 10 § fastighetsbildningslagen¹ (1970:988) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

10 §²

Finner lantmäterimyndigheten att en uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning eller särskild gränsutmärkning inte kan föras in i fastighetsregistrets allmänna del på grund av fel eller oklarhet i förrättningen och *kan* rättelse inte *ske i den ordning* som anges i 26 § förvaltningslagen (1986:223), får myndigheten ansöka om rättelse hos mark- och miljödomstolen. Detsamma gäller, om myndigheten finner att registrering i enlighet med förrättningen skulle äventyra fastighetsredovisningens tillförlitlighet eller på annat sätt leda till rättsosäkerhet.

Om lantmäterimyndigheten *finner* att en uppgift om fastighetsbildning, fastighetsbestämning eller särskild gränsutmärkning inte kan föras in i fastighetsregistrets allmänna del på grund av fel eller oklarhet i förrättningen och rättelse inte *kan göras på det sätt* som anges i 36 § förvaltningslagen (2017:900), får myndigheten ansöka om rättelse hos mark- och miljödomstolen. Detsamma gäller om myndigheten finner att registrering i enlighet med förrättningen skulle äventyra fastighetsredovisningens tillförlitlighet eller på annat sätt leda till rättsosäkerhet.

I fråga om ansökan om rättelse enligt denna paragraf tillämpas bestämmelserna i 16 kap. Rätten att ansöka om rättelse är inte begränsad till viss tid.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Lagen omtryckt 1992:1212.

² Senaste lydelse 2010:995.

8 Förslag till lag om ändring i växtskyddslagen (1972:318)

Härigenom föreskrivs att 11 a § växtskyddslagen (1972:318) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

När enskilda kontrollorgan utför kontroll enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen (1986:223)*

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut,
- 22 § om överklagande, samt
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Föreslagen lydelse

11 a §¹

När enskilda kontrollorgan utför kontroll enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen (2017:900)*:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2006:808.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §²

Nämndens beslut har rättskraft när tiden för överklagande har gått ut, om beslutet innebär att en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 5 eller 4 § första stycket 2, 2 a, 2 b, 2 c, 3, 5 a, 6 eller 7 har avgjorts. Detta gäller dock inte beslut som innebär att nämnden har avslagit en ansökan om

1. åtgärdsföreläggande enligt 12 kap. 11 § första stycket 5 eller 16 § andra stycket jordabalken,
2. upprustningsföreläggande enligt 12 kap. 18 a–18 c §§ jordabalken,
3. tillstånd enligt 12 kap. 18 d–18 f §§, 23 § andra stycket, 34–37 eller 40 § jordabalken,
4. tillstånd enligt 7 kap. 11 § bostadsrättslagen (1991:614),
5. uppskov enligt 12 kap. 59 § jordabalken,
6. förbud eller hävande av förbud enligt 12 kap. 18 h § jordabalken, eller
7. rätt till förhandlingsordning enligt 9 § hyresförhandlingslagen (1978:304).

Bestämmelserna i 27 och 28 §§ förvaltningslagen (1986:223) om omprövning av beslut ska inte tillämpas hos nämnderna.

Bestämmelserna i 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om ändring av beslut tillämpas inte i nämndernas verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Lagen omtryckt 1985:660.

² Senaste lydelse 2012:980.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:490) om beslutanderätt för Sveriges export- och investeringsråd beträffande handelssekreterare m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1975:490) om beslutanderätt för Sveriges export- och investeringsråd beträffande handelssekreterare m.m.¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p><i>Förvaltningslagen (1986:223)</i> ska tillämpas vid handläggning av ärenden hos Sveriges export- och investeringsråd enligt 1 §.</p>	<p>2 §²</p>	<p><i>Förvaltningslagen (2017:900)</i> tillämpas vid handläggning av ärenden hos Sveriges export- och investeringsråd enligt 1 §.</p>
---	------------------------	---

Beslut i sådana ärenden får överklagas hos regeringen, om något annat inte följer av

- lagen (1971:309) om behörighet för allmän förvaltningsdomstol att pröva vissa mål,
- lagen (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga,
- andra föreskrifter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2012:536.

² Senaste lydelse 2012:536.

11 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:447) om rätt för erkänd arbetslöshetskassa att pröva fråga om statsbidrag till fiskeföretag

Härigenom föreskrivs att lagen (1976:447) om rätt för erkänd arbetslöshetskassa att pröva fråga om statsbidrag till fiskeföretag¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Erkänd arbetslöshetskassa får pröva fråga om statsbidrag till sådana fiskeföretag som har haft fiskefartyg stillaliggande till följd av beslut om fångstbegränsning enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen, eller myndighet som regeringen bestämmer.

Om ett beslut i en fråga som avses i första stycket får överklagas, tillämpas bestämmelserna i 23–25 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Föreslagen lydelse

1 §

En erkänd arbetslöshetskassa får pröva frågor om statsbidrag till sådana fiskeföretag som har haft fiskefartyg stillaliggande till följd av ett beslut om fångstbegränsning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om statsbidrag till sådana fiskeföretag.

Om ett beslut i en fråga som avses i första stycket får överklagas, tillämpas 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 1989:116.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:377) om registrering av båtar

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1979:377) om registrering av båtar¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid *behandlingen* hos registermyndigheten av båtregistreringsärenden tillämpas inte *bestämmelserna i 27 och 28 §§ förvaltningslagen (1986:223)*.

Regeringen *meddelar närmare föreskrifter om förfarandet i båtregistreringsärenden och får därvid föreskriva skyldighet för enskild att till registermyndigheten anmäla förhållande* som myndigheten behöver känna till för ändamålsenlig registerföring.

Föreslagen lydelse

10 §²

Vid *handläggningen* hos registermyndigheten av båtregistreringsärenden tillämpas inte 37–39 §§ *förvaltningslagen (2017:900)*.

Regeringen *eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att till registermyndigheten anmäla förhållanden* som myndigheten behöver känna till för ändamålsenlig registerföring.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om förfarandet i båtregistreringsärenden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2017:1055.

² Senaste lydelse 2001:379.

13 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 2 a § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

2 a §¹

Grundläggande beslut om taxering av en fastighet får fattas genom *automatisk data-behandling i det fall skälen för beslutet enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223) får utelämnas.*

Grundläggande beslut om taxering av en fastighet får fattas genom *automatiserad behandling om en klargörande motivering för beslutet får utelämnas enligt 32 § första stycket förvaltningslagen (2017:900).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 1999:630.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg

Härigenom föreskrivs 8 kap. 10 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

10 §²

I avgiftsärenden hos *kustbevakningen* är fartygets befälhavare behörig att på partens vägnar ta emot underrättelse enligt 17 § *förvaltningslagen* (1986:223) och *avge yttrande som avses i samma lagrum. Han* är på motsvarande sätt behörig att ta emot underrättelse om *kustbevakningens* beslut enligt 21 § nämnda lag och att överklaga beslutet.

I avgiftsärenden hos *Kustbevakningen* är fartygets befälhavare behörig att på partens vägnar ta emot *en* underrättelse och *yttra sig* enligt 25 § *förvaltningslagen* (2017:900). *Befälhavaren* är på motsvarande sätt behörig att ta emot *en* underrättelse om *innehållet i Kustbevakningens* beslut enligt 33 och 34 §§ *förvaltningslagen* och att överklaga beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1996:527.

² Senaste lydelse 1988:437.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter

Härigenom föreskrivs att 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett beslut av en inskrivningsmyndighet som innefattar prövning av en fråga om fastställande av skatt, efterbeskattning eller återvinning *skall* ändras av myndigheten, om beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning och beslutet kan ändras snabbt och enkelt. Ett beslut får ändras till nackdel för en enskild part endast om parten medger det.

Skyldigheten att *ompröva* beslutet gäller även om beslutet överklagas. Skyldigheten gäller dock inte om inskrivningsmyndigheten redan har överlämnat handlingarna till högre instans *eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att myndigheten ändrar sitt beslut.*

Föreslagen lydelse

37 a §¹

Ett beslut av en inskrivningsmyndighet som innefattar prövning av en fråga om fastställande av skatt, efterbeskattning eller återvinning *ska* ändras av myndigheten, om beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning och beslutet kan ändras snabbt och enkelt. Ett beslut får ändras till nackdel för en enskild part endast om parten medger det.

Skyldigheten att *ändra* beslutet gäller även om beslutet överklagas. Skyldigheten gäller dock inte om inskrivningsmyndigheten redan har överlämnat handlingarna till högre instans.

37 b §²

Ett överklagande av en inskrivningsmyndighets beslut förfaller, om myndigheten själv efter omprövning enligt 37 a § ändrar beslutet så som klaganden begär.

Ändrar inskrivningsmyndigheten beslutet på annat sätt än klaganden begär, ska överklagandet anses omfatta det nya beslutet, om inte överklagandet

Om en inskrivningsmyndighet ändrar ett beslut som har överklagats, ska den även överlämna det nya beslutet till överinstansen, om inte överklagandet ska avvisas enligt 45 § förvaltningslagen (2017:900). Överklagandet ska anses omfatta det nya beslutet.

¹ Senaste lydelse 2005:153.

² Senaste lydelse 2008:160.

*ska avvisas enligt 24 §
förvaltningslagen (1986:223).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

16 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 26 § konkurslagen (1987:672) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. 26 §

I fråga om jäv mot en tjänsteman vid tillsynsmyndigheten gäller utöver vad som följer av 11 § förvaltningslagen (1986:223) att den som i allmänt mål har tagit befattning med indrivning av en fordran som görs gällande i konkursen inte får fullgöra någon tillsynsuppgift i konkursen.

I fråga om jäv mot en tjänsteman vid tillsynsmyndigheten gäller utöver vad som följer av 16 § förvaltningslagen (2017:900) att den som i allmänt mål har tagit befattning med indrivning av en fordran som görs gällande i konkursen inte får fullgöra någon tillsynsuppgift i konkursen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:688) om kontaktförbud

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1988:688) om kontaktförbud¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vid åklagarens handläggning av ärenden om kontaktförbud gäller i övrigt 4–9, 14, 15 §§, 20 § första stycket andra meningen 1, 3 och 4 och andra stycket samt 26 § förvaltningslagen (1986:223).

13 §²

Vid åklagarens handläggning av ärenden om kontaktförbud tillämpas i övrigt 5–9, 13–15 §§, 23 § första och tredje styckena, 24, 27, 31 §§, 32 § första stycket, andra stycket 2 och 3 och tredje stycket och 36 § förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2011:487.

² Senaste lydelse 2011:487.

18 Förslag till lag om ändring i kulturmiljölagen (1988:950)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 8 § kulturmiljölagen (1988:950)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. 8 §²

Förvaltningslagen (1986:223)
skall tillämpas även i fråga om
tillståndsärenden som handläggs
av Stiftelsen Nordiska museet.
Beslut i ett sådant ärende fattas av
stiftelsens styresman eller någon
annan tjänsteman som
styresmannen utser.

Förvaltningslagen (2017:900)
tillämpas vid handläggning av
tillståndsärenden hos Stiftelsen
Nordiska museet. Beslut i ett
sådant ärende fattas av stiftelsens
styresman eller någon annan
tjänsteman som styresmannen
utser.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Lagen omtryckt 2002:620. Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:548.

² Senaste lydelse 2000:265.

19 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p><i>Förvaltningslagen (1986:223)</i> skall tillämpas när RIKAB handlägger ärenden enligt denna lag.</p>	<p>14 §²</p>	<p><i>Förvaltningslagen (2017:900)</i> tillämpas när RIKAB handlägger ärenden enligt denna lag.</p>
---	-------------------------	---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2006:798.

² Senaste lydelse 2006:798.

20 Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 10 § begravningslagen (1990:1144) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

10 §¹

<i>Förvaltningslagen (1986:223)</i>	<i>Förvaltningslagen (2017:900)</i>
skall tillämpas när en församling handlägger enskilda ärenden enligt denna lag.	tillämpas när en församling handlägger enskilda ärenden enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 1999:306.

21 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §²

Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 3 h § får inte överklagas.

<p>Andra beslut <i>som Finansinspektionens meddelar</i> enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. <i>Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).</i></p>	<p>Andra beslut <i>av Finansinspektionen</i> enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.</p>
---	---

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Lagen omtryckt 1992:558.

² Senaste lydelse 2015:958.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 5 och 30 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Vårdintyget får utfärdas endast i omedelbar anslutning till undersökningen. Det *skall*, utöver ett uttalande enligt 4 § om förutsättningarna för tvångsvård av patienten, innehålla en redogörelse för den psykiska störningen och de omständigheter i övrigt som ger upphov till vårdbehovet.

Vid utfärdande av vårdintyg gäller bestämmelserna om jäv i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) även för läkare som utövar yrket enskilt.

Den läkare som har utfärdat vårdintyget *skall* se till att det snarast kommer till den sjukvårdsinrättning där frågan om intagning för tvångsvård *skall* prövas.

Vårdintyget får utfärdas endast i omedelbar anslutning till undersökningen. Det *ska*, utöver ett uttalande enligt 4 § om förutsättningarna för tvångsvård av patienten, innehålla en redogörelse för den psykiska störningen och de omständigheter i övrigt som ger upphov till vårdbehovet.

Vid utfärdande av vårdintyg *tillämpas* bestämmelserna om jäv i 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900) även i fråga om läkare som utövar yrket enskilt.

Den läkare som har utfärdat vårdintyget *ska* se till att det snarast kommer till den sjukvårdsinrättning där frågan om intagning för tvångsvård *ska* prövas.

30 §²

Chefsöverläkaren ska se till att en patient som vårdas enligt denna lag, så snart patientens tillstånd tillåter, genom en individuellt anpassad information upplyses om sin rätt att få en stödperson.

När patienten begär det, ska en stödperson utses. En stödperson kan utses också i annat fall, om patienten inte motsätter sig det.

Stödpersonen ska bistå patienten i personliga frågor så länge denne ges tvångsvård enligt denna lag och, om patienten och stödpersonen samtycker till det, även under fyra veckor efter det att tvångsvården har upphört. Stödpersonen har rätt att besöka patienten på vårdinrättningen. *Han* får inte obehörigen röja eller

Stödpersonen ska bistå patienten i personliga frågor så länge denne ges tvångsvård enligt denna lag och, om patienten och stödpersonen samtycker till det, även under fyra veckor efter det att tvångsvården har upphört. Stödpersonen har rätt att besöka patienten på vårdinrättningen. *Stödpersonen* får inte obehörigen

¹ Lagen omtryckt 2008:415.

² Senaste lydelse 2017:373.

utnyttja vad han under uppdraget har fått veta om patientens hälsotillstånd eller personliga förhållanden i övrigt.

Stödpersonen utses av en patientnämnd enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Vid en nämnds handläggning av ärenden om stödpersoner *gäller*, utöver vad som i övrigt föreskrivs, följande bestämmelser i *förvaltningslagen (1986:223)*, nämligen

- 14 § om muntlig handläggning,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parters rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse om beslut,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 27 § om omprövning av beslut.

röja eller utnyttja vad han *eller hon* under uppdraget har fått veta om patientens hälsotillstånd eller personliga förhållanden i övrigt.

Vid en nämnds handläggning av ärenden om stödpersoner *tillämpas*, utöver vad som i övrigt föreskrivs, följande bestämmelser i *förvaltningslagen (2017:900)*:

- 10 § om partsinsyn,
- 11 § om åtgärder om handläggningen försenas,
- 23 § första och tredje styckena om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

23 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:318)
om överlämnande av förvaltningsuppgifter
inom Kulturdepartementets
verksamhetsområde

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>Om ett beslut som avses i 6, 10 och 14 §§ får överklagas, tillämpas bestämmelserna i 23–25 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223).</p>	<p>17 §</p>	<p>Om ett beslut som avses i 6 och 10 §§ får överklagas, tillämpas 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).</p>
---	-------------	---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

24 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

5 §¹

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får, med undantag av det som följer av hänvisningen i 2 § till 26 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får, med undantag av det som följer av hänvisningen i 2 § till 26 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2007:539.

25 Förslag till lag om ändring i sjölagen (1994:1009)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 15 a § och 3 kap. 31 § sjölagen (1994:1009) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

15 a §¹

Vid *behandlingen* hos registermyndigheten av registerärenden tillämpas inte *bestämmelserna i 10 § andra stycket, 27 och 28 §§ förvaltningslagen (1986:223). Av 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter framgår att inskrivningsmyndigheten skall ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.*

Vid *handläggningen* hos registermyndigheten av registerärenden tillämpas inte *22 § andra stycket och 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900).*

I 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter finns bestämmelser om att inskrivningsmyndigheten ska ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.

3 kap.

31 §

På ansökan av skeppets eller skeppsbyggets ägare och efter medgivande av pantbrevets innehavare får en inteckning dödas (dödning).

Bestämmelser om dödning av inteckning när pantbrevet har förkommit finns i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling.

På ansökan av skeppets eller skeppsbyggets ägare och efter medgivande av pantbrevets innehavare får en inteckning dödas (dödning).

I lagen (2011:900) om dödande av förkommen handling finns bestämmelser om dödning av inteckning när pantbrevet har förkommit.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2005:155.

26 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1255) om mästarbrev för hantverkare

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1995:1255) om mästarbrev för hantverkare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

En hantverksorganisations beslut om att inte tilldela en sökande mästarbrev eller att återkalla ett mästarbrev får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Prövnings- tillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

I fråga om överklagande av en hantverksorganisations beslut tillämpas bestämmelserna i 23–25 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223).

En hantverksorganisations beslut om att inte tilldela en sökande mästarbrev eller att återkalla ett mästarbrev får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I fråga om överklagande av en hantverksorganisations beslut tillämpas 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

27 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §¹

Beslut som Finansinspektionen eller registreringsmyndigheten meddelar enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Finansinspektionens och registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2013:452.

28 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

Varje institut som omfattas av garantin ska betala en årlig avgift till garantimyndigheten. Avgiften för ett år grundas på institutens insättningar vid utgången av närmast föregående år, till den del insättningarna omfattas av garantin.

Institutens sammanlagda avgifter för ett år ska uppgå till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av insättningarna.

Andra stycket behöver inte tillämpas när avgiften för ett enskilt institut

1. bestäms enligt 14 § första och andra styckena,

2. bestäms genom *omprövning* 2. bestäms genom *ändring av enligt 27 § förvaltningslagen beslut enligt 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900)*, eller

3. efter överklagande bestäms av allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2016:625.

29 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:242) om domstolsärenden

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1996:242) om domstolsärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Om en annan lag än <i>förvaltningslagen (1986:223)</i> innehåller en bestämmelse som avviker från denna lag, <i>gäller</i> den bestämmelsen.	Om en annan lag än <i>förvaltningslagen (2017:900)</i> innehåller en bestämmelse som avviker från denna lag, <i>tillämpas</i> den bestämmelsen.
--	---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

30 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1996:981) om besöksinskränkningar vid viss tvångsvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Bestämmelserna i 22–25, 27, 28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) om överklagande skall tillämpas, om beslutet har meddelats av huvudmannen för en privat vårdinstitution eller sjukvårdsinrättning. Härvid skall huvudmannen jämföras med myndighet.

Huvudmannen skall vid ett överklagande vara den enskildes motpart.

Om ett beslut har meddelats av huvudmannen för en privat vårdinstitution eller sjukvårdsinrättning, tillämpas bestämmelserna i 37–47 §§ förvaltningslagen (2017:900) om ändring av beslut och om överklagande. Huvudmannen ska då jämföras med myndighet.

Huvudmannen ska vid ett överklagande vara den enskildes motpart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

31 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 4 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

4 §²

Beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2005:1123.

² Senaste lydelse 2013:454.

32 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §²

Finansinspektionens beslut enligt denna lag och förordningen om värdepapperscentraler får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i ärenden som avses i 9 kap. 6 § andra stycket, 9 och 20 §§ denna lag och i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Beslut i ärenden som avses i 9 kap. 6 § andra stycket, 9 och 20 §§ får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud eller föreläggande enligt 9 kap. 6 och 14 §§ eller om återkallelse enligt 9 kap. 15 § första stycket ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2016:51.

² Senaste lydelse 2016:51.

33 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

Härigenom föreskrivs att 33 § lagen (1999:158) om investerarskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	33 § ¹	
Garantimyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. <i>Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223)</i>		Garantimyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.
Prövningstillstånd krävs vid överklagande till <i>kammarrätt</i> .		Prövningstillstånd krävs vid överklagande till <i>kammarrätten</i> .

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2007:1434.

34 Förslag till lag om ändring i epizootilagen (1999:657)

Härigenom föreskrivs att 21 a § epizootilagen (1999:657) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid överklagande av ersättningsbeslut som fattats med stöd av bestämmelserna om schablon i 17 § *skall* Jordbruksverket snarast ompröva beslutet om överklagandet inte *skall* avvisas enligt 24 § *förvaltningslagen* (1986:223).

Ett överklagande förfaller, om Jordbruksverket ändrar beslutet såsom den klagande begär. Om Jordbruksverket ändrar beslutet på annat sätt än den klagande begär, skall överklagandet anses omfatta det nya beslutet.

Föreslagen lydelse

21 a §¹

Vid överklagande av ersättningsbeslut som har fattats med stöd av bestämmelserna om schablon i 17 § *ska* Jordbruksverket snarast ompröva beslutet om överklagandet inte *ska* avvisas enligt 45 § *förvaltningslagen* (2017:900).

Om Jordbruksverket ändrar det överklagade beslutet, ska verket även överlämna det nya beslutet till överinstansen. Överklagandet ska anses omfatta det nya beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2007:361.

35 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	17 § ¹	
<i>Beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.</i>		<i>Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.</i>

Beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om återkallelse enligt 16 § ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2013:100.

36 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 25 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p><i>I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol.</i></p>	<p>25 §¹</p>	<p><i>Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.</i></p>
--	-------------------------	---

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2016:1310.

37 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 7–9 §§ socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

7 §

Socialnämnden *skall* i alla ärenden tillämpa *bestämmelserna* i 13 § förvaltningslagen (1986:223).

Socialnämnden *ska* i alla ärenden tillämpa 26 § förvaltningslagen (2017:900).

8 §

I ärenden hos socialnämnden som avser myndighetsutövning mot någon enskild *skall nämnden tillämpa* följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223):

- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Bestämmelserna i 16 och 17 §§ förvaltningslagen *gäller* dock inte uppgifter som rör någon annan sökande i ett ärende om ett sådant boende som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 7 § tredje stycket eller om någon annan liknande social tjänst.

Vad som sägs i första stycket gäller också när det är fråga om en ansökan eller ett yttrande till en annan myndighet i ett mål eller ärende som rör myndighetsutövning mot enskild hos denna.

I ärenden hos socialnämnden som avser myndighetsutövning mot någon enskild *tillämpas* följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 10 § om partsinsyn,
- 11 och 12 §§ om åtgärder om handläggningen försenas,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Bestämmelserna i 10 och 25 §§ förvaltningslagen *tillämpas* dock inte i fråga om uppgifter som rör någon annan sökande i ett ärende om ett sådant boende som avses i 5 kap. 5 § andra stycket eller 7 § tredje stycket eller om någon annan liknande social tjänst.

9 §

Den som enligt vad som sägs i 8 § skall ges tillfälle att yttra sig enligt 17 § förvaltningslagen (1986:223) har rätt att få företräde inför nämnden, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Den som ges tillfälle att yttra sig skall underrättas om sin rätt att få företräde inför nämnden.

Den som enligt 8 § ska underrättas och ges tillfälle att yttra sig enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) har rätt att få företräde inför nämnden, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Den som ges tillfälle att yttra sig ska underrättas om sin rätt att få företräde inför nämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

38 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Riksrevisionen får vid granskning inte anlita biträde av den som på grund av ett sådant *förhållande* som anges i 11 § *förvaltningslagen* (1986:223) skulle vara förhindrad att genomföra granskningen. Riksrevisionen får dock, i den utsträckning det är förenligt med god revisions sed, samverka med anställda vid en granskad myndighet med uppgift att utslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen.

Riksrevisionen får vid granskning inte anlita biträde av den som på grund av ett sådant *jävsförhållande* som anges i 16 § *förvaltningslagen* (2017:900) skulle vara förhindrad att genomföra granskningen. Riksrevisionen får dock, i den utsträckning det är förenligt med god revisions sed, samverka med anställda vid en granskad myndighet med uppgift att utslutande eller huvudsakligen sköta den interna revisionen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

39 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 1 § lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §

Finansinspektionens beslut enligt denna lag överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Finansinspektionens beslut enligt denna lag överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *skall* gälla omedelbart.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse *ska* gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

40 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

1 §²

Finansinspektionens beslut enligt 10 kap. 10 § samt 12 kap. 9 a § och 19 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av	Andra beslut av
Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas <i>hos</i> allmän förvaltningsdomstol. <i>Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).</i>	Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas <i>till</i> allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563.

² Senaste lydelse 2016:892.

41 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 20 § smittskyddslagen (2004:168) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap. 20 §¹

Stödpersonen utses av en patientnämnd enligt lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Vid en nämnds handläggning av ärenden om stödpersoner gäller, utöver vad som i övrigt föreskrivs, följande bestämmelser i *förvaltningslagen (1986:223)*, nämligen

- 14 § om muntlig handläggning,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parter rätt att få ta del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse om beslut,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 27 § om omprövning av beslut.

Vid en nämnds handläggning av ärenden om stödpersoner tillämpas, utöver vad som i övrigt föreskrivs, följande bestämmelser i *förvaltningslagen (2017:900)*:

- 10 § om partsinsyn,
- 11 § om åtgärder om handläggningen försenas,
- 23 § första och tredje styckena om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:376.

2.42 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

1 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 12 § och 15 kap. 9 a § och 18 § tredje stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut som avses i 10 kap. 1 § andra stycket 1 får överklagas till regeringen.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:184.

43 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs att 3 a § lagen (2004:629) om trängselskatt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt denna lag.

3 a §¹

Bestämmelserna i 36–39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om rättelse och ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2008:1381.

44 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Vid utfärdande av rättsintyg gäller bestämmelserna om jäv i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) även för läkare som utövar yrket enskilt.

Vid utfärdande av rättsintyg tillämpas bestämmelserna om jäv i 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900) även i fråga om läkare som utövar yrket enskilt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

45 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid åklagarens handläggning av ärenden om tillträdesförbud tillämpas i övrigt endast följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223):

4 och 5 §§ om myndigheternas serviceskyldighet,

6 § om samverkan mellan myndigheter,

7 § om allmänna krav på handläggningen av ärenden,

8 § om tolk,

9 § om ombud och biträde,

14 § om muntlig handläggning,

15 § om anteckning av uppgifter,

20 § första stycket andra meningen 1 och 4 och andra stycket om att beslutsskäl får utelämnas, och

26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Föreslagen lydelse

11 §

Vid åklagarens handläggning av ärenden om tillträdesförbud tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

– 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,

– 6 § om service,

– 7 § om tillgänglighet,

– 8 § om samverkan,

– 9 § om utgångspunkter för handläggningen,

– 11 § om åtgärder om handläggningen försenas,

– 13 § om tolkning och översättning,

– 14 och 15 §§ om ombud och biträde,

– 23 § om utredningsansvaret,

– 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,

– 27 § om dokumentation av uppgifter,

– 31 § om dokumentation av beslut,

– 32 § första stycket, andra stycket 2 och tredje stycket om motivering av beslut, och

– 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

46 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2005:340) om överlämnande av vissa förvaltningsuppgifter till den ideella föreningen Synskadades Riksförbund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

I ärenden enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223):

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut,
- 22 § om överklagande,
- 23 och 24 §§ om hur beslut överklagas,
- 25 § om överlämnande av överklagande m.m.,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande,
- 27 och 28 §§ om omprövning av beslut, samt
- 30 § om överklagande av avvisningsbeslut.

I ärenden enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut,
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut,
- 43 § om hur man överklagar ett beslut,
- 44 § om överklagandetiden,
- 45 och 46 §§ om beslutsmyndighetens åtgärder, och
- 47 § om överinstansens åtgärder.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

47 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 9 och 13 §§ och 14 kap. 8 § utlänningslagen (2005:716) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

9 §¹

I ärenden om visering, tidsbegränsat uppehållstillstånd, arbetstillstånd och återkallelse av permanent uppehållstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige tillämpas bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223) om rätt för en part att få del av uppgifter endast när utlänningsen är bosatt eller annars vistas i Sverige.

I ärenden om visering, tidsbegränsat uppehållstillstånd, arbetstillstånd och återkallelse av permanent uppehållstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige tillämpas bestämmelserna i 25 § förvaltningslagen (2017:900) om kommunikation endast om utlänningsen är bosatt eller annars vistas i Sverige.

13 §

Finner Migrationsverket att ett beslut som verket har meddelat som första instans är oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, *skall* verket ändra beslutet, om det inte blir till nackdel för utlänningsen.

Skyldigheten gäller inte, om Migrationsverket har lämnat över handlingarna i ärendet till en migrationsdomstol.

I säkerhetsärenden gäller 27 § förvaltningslagen (1986:223) i stället för vad som föreskrivs i första och andra styckena.

Om Migrationsverket *finner* att ett beslut som verket har meddelat som första instans är oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, *ska* verket ändra beslutet, om det inte blir till nackdel för utlänningsen.

I säkerhetsärenden tillämpas 38 § förvaltningslagen (2017:900) i stället för vad som föreskrivs i första stycket.

Om Migrationsverket har meddelat ett beslut som första instans och beslutet har överklagats, får verket ändra beslutet enbart i sådana fall som avses i första och andra styckena och bara om överklagandet och övriga handlingar i ärendet ännu inte har överlämnats till en migrationsdomstol.

¹ Senaste lydelse 2014:198.

14 kap.**8 §²**

Beslut av Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Migrationsverket enligt denna lag får överklagas särskilt, och då i samma ordning som det beslut varigenom myndigheten avgör ärendet, när myndighetens beslut avser

1. fråga om offentligt biträde, eller
2. ersättning i ett ärende som handläggs enligt denna lag.

Bestämmelserna i 9 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) gäller i fråga om överklagande av Polismyndighetens, Säkerhetspolisens eller Migrationsverkets beslut om avvisande av ombud eller biträde eller om jäv.

Första stycket gäller även Polismyndighetens, Säkerhetspolisens eller Migrationsverkets beslut om avvisande av ombud eller biträde eller om jäv.

Beslut av Regeringskansliet i frågor enligt första och andra styckena får överklagas till en migrationsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

² Senaste lydelse 2014:655.

48 Förslag till lag om ändring i vallagen (2005:837)

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 10 och 16 §§ vallagen (2005:837) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

10 §

Ett beslut genom vilket någon har förordnats till ledamot i landstings- eller kommunfullmäktige eller till ersättare gäller även om beslutet har överklagats. Om någon annan förordnats till ledamot eller ersättare med anledning av överklagandet, gäller det beslutet så snart det val eller den sammanräkning har avslutats som ledamoten eller ersättaren blivit förordnad genom.

Ledamöter i Europaparlamentet tillträder sitt uppdrag då de förordnats och deras behörighet prövats av Europaparlamentet.

Bestämmelserna om inhibition i 29 § *förvaltningslagen* (1986:223) gäller inte beslut som sägs i denna paragraf.

Bestämmelserna om inhibition i 48 § *förvaltningslagen* (2017:900) tillämpas inte i fråga om förordnande som avses i denna paragraf.

16 §¹

I fråga om beslut som får överklagas enligt detta kapitel tillämpas inte bestämmelserna i 27 och 28 §§ *förvaltningslagen* (1986:223).

I fråga om beslut som får överklagas enligt detta kapitel tillämpas inte 37–39 §§ *förvaltningslagen* (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2018:28.

49 Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § vägtrafikskattelagen (2006:227) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

Vägtrafikskatt beslutas av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, ska Transportstyrelsen rätta beslutet.

Bestämmelserna i 26 och 27 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt första stycket.

Bestämmelserna i 36–39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om rättelse och ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2008:1384.

50 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 10 § och 8 kap. 1 § lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

10 §

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande*, *Finansinspektionen* får meddela föreskrifter om att frågor som avses i 4 och 5 §§ samt 2 kap. 3 § andra stycket och 3 kap. 4 § får beslutas av ett organ med representativa företrädare för näringslivet. *I ärenden som handläggs av ett sådant organ skall följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) tillämpas:*

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 14 § första stycket om parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § första-tredje styckena om underrättelse om beslut,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande, samt
- 27 och 28 §§ om omprövning av beslut.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer* får meddela föreskrifter om att frågor som avses i 4 och 5 §§ samt 2 kap. 3 § andra stycket och 3 kap. 4 § får beslutas av ett organ med representativa företrädare för näringslivet. *Vid handläggningen av ärenden hos ett sådant organ tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):*

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 § om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut.

8 kap.

1 §

Ett beslut av ett sådant organ som avses i 7 kap. 10 § får överklagas *hos* Finansinspektionen av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. Överklagandet *skall* göras

Ett beslut av ett sådant organ som avses i 7 kap. 10 § får överklagas *till* Finansinspektionen av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. Överklagandet *ska* göras skriftligt.

skriftligt. I skrivelsen *skall* klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

Skrivelsen med överklagandet *skall* ha kommit in till det organ som fattat det överklagade beslutet inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. I fall som avses i 7 kap. 4 eller 5 § *skall*, om beslutet överklagas av annan än sökanden, överklagandet ha kommit in inom tre veckor från det att beslutet kungjordes.

Det organ som avses i första stycket prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid. *Därvid tillämpas bestämmelserna i 24 och 25 §§ förvaltningslagen (1986:223).*

Ett beslut av det organ som avses i första stycket att avvisa en skrivelse med överklagande som för sent inkommen får överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken.

I skrivelsen *ska* klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

Skrivelsen med överklagandet *ska* ha kommit in till det organ som fattat det överklagade beslutet inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. I fall som avses i 7 kap. 4 eller 5 § *ska*, om beslutet överklagas av *någon* annan än sökanden, överklagandet ha kommit in inom tre veckor från det att beslutet kungjordes.

Det organ som avses i första stycket prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid. *Vid prövningen tillämpas 45 § och 46 § första stycket förvaltningslagen (2017:900).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

51 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

Härigenom föreskrivs att 10 kap. 1 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut enligt denna lag *skall* gälla omedelbart.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut enligt denna lag *ska* gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

52 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.

Härigenom föreskrivs att 26 § lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Bestämmelserna i 22, 23–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas, om beslutet har meddelats av en organisation.

Om beslutet har meddelats av en organisation tillämpas 36–39 §§ och 42–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

53 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	4 §	
Vid strukturfondspartnerskapens handläggning skall bestämmelserna om jäv i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) tillämpas.		Vid strukturfondspartnerskapens handläggning tillämpas bestämmelserna om jäv i 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

54 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 16 § och 26 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

16 §

För ledamöterna i en disciplinnämnd tillämpas *det som sägs i 11 och 12 §§ förvaltningslagen (1986:223) om jäv.*

I fråga om ledamöterna i en disciplinnämnd tillämpas *bestämmelserna i 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900) om jäv.*

26 kap.

1 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 23 kap. 11 § och 25 kap. 10 a §, 17 § andra stycket och 19 e § får inte överklagas.

Andra beslut *som* Finansinspektionen *meddelar* enligt denna lag *eller enligt förordningen om marknader för finansiella instrument* får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Andra beslut *av* Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:679.

55 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Härigenom föreskrivs att 26 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §¹

Länsstyrelsens och Polismyndighetens beslut enligt denna lag och beslut om registrering av hund som meddelas av Jordbruksverket eller av den som ansvarar för driften av registret får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Bestämmelserna i 22–28 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Om beslutet har meddelats av en organisation tillämpas 36–39 §§ och 42–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Jordbruksverket för det allmännas talan i förvaltningsdomstol, om det överklagade beslutet har meddelats av en organisation.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2018:54.

56 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:962) om valfrihetssystem

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § och 4 kap. 5 § lagen (2008:962) om valfrihetssystem ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Förvaltningslagen (1986:223) ska inte tillämpas vid handläggningen av ärenden enligt denna lag.

Förvaltningslagen (2017:900) tillämpas inte vid handläggningen av ärenden enligt denna lag.

4 kap.

5 §

För bedömningen av när en handling ska anses inkommen till den upphandlande myndigheten ska gälla vad som sägs i 10 § förvaltningslagen (1986:223).

Vid bedömningen av när en handling ska anses inkommen till den upphandlande myndigheten tillämpas 22 § förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

57 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 3, 12 och 17 §§ lagen (2008:990) om företagshypotek ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §¹

Vid *behandlingen* hos inskrivningsmyndigheten av inskrivningsärenden tillämpas inte *bestämmelserna i 10 § andra stycket, 27 och 28 §§ förvaltningslagen (1986:223). Av 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter framgår att inskrivningsmyndigheten ska ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.*

Ansökningar och anmälningar i inskrivningsärenden ska vara skriftliga.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* föreskrifter om ingivning av ansökningar och anmälningar i inskrivningsärenden.

Vid *handläggningen* hos inskrivningsmyndigheten av inskrivningsärenden tillämpas inte *22 § andra stycket och 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900). I 37 a och 37 b §§ lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter finns bestämmelser om att inskrivningsmyndigheten ska ompröva beslut om stämpelskatt i vissa fall.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om ingivning av ansökningar och anmälningar i inskrivningsärenden.

12 §²

Om det inte finns något som hindrar det, ska företagsinteckning beviljas och företagsinteckningsbrev utfärdas på grund av inteckningen.

Om ett elektroniskt företagsinteckningsbrev utfärdas i stället för ett tidigare skriftligt företagsinteckningsbrev, förlorar det skriftliga företagsinteckningsbrevet sin giltighet. Utfärdas ett skriftligt företagsinteckningsbrev i stället för ett tidigare utfärdat elektroniskt företagsinteckningsbrev, förlorar det elektroniska företagsinteckningsbrevet sin giltighet.

Bestämmelser om utfärdande av nytt inteckningsbrev i stället för inteckningsbrev som har dödats finns i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling.

I lagen (2011:900) om dödande av förkommen handling finns bestämmelser om utfärdande av nytt inteckningsbrev i stället för inteckningsbrev som har dödats.

¹ Senaste lydelse 2008:1079.

² Senaste lydelse 2008:1079.

17 §

På ansökan av den vars egendom intecknats och efter medgivande av företagsinteckningsbrevets innehavare får en företagsinteckning dödas (dödning).

Bestämmelser om dödning av inteckning när inteckningsbrevet har förkommit finns i lagen (1927:85) om dödande av förkommen handling.

I lagen (2011:900) om dödande av förkommen handling finns bestämmelser om dödning av inteckning när inteckningsbrevet har förkommit.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

58 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 14 § lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

14 §

<p>Bestämmelserna i 20 och 21 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas även på beslut enligt 6 kap. 7 § första och andra styckena samt 9 § första stycket.</p>	<p>Bestämmelserna i 32–34 §§ förvaltningslagen (2017:900) tillämpas även på beslut enligt 6 kap. 7 § första och andra styckena samt 9 § första stycket.</p>
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

59 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (2009:704) om europeiska grupperingar för territoriellt samarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

När en gruppering med säte i Sverige handlägger förvaltningsuppgifter *beträffande* förvaltning av program som delvis finansieras av EU ska följande bestämmelser i *förvaltningslagen (1986:223)* tillämpas:

- 9 § om ombud och biträde,
- 10 § om inkommande handlingar,
- 11 och 12 §§ om jäv,
- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parters rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut,
- 22–25 §§ om överklagande m.m.,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande,
- 27 och 28 §§ om omprövning av beslut, samt
- 30 § om överklagande av avvisningsbeslut.

Föreslagen lydelse

6 §

När en gruppering med säte i Sverige handlägger förvaltningsuppgifter *som avser* förvaltning av program som delvis finansieras av EU tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen (2017:900)*:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 14 och 15 §§ om ombud och biträde,
- 16–18 §§ om jäv,
- 21 § om bekräftelse av handlingar,
- 22 § om hur ankomstdagen för handlingar bestäms,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut, och
- 42–47 §§ om överklagande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

60 Förslag till lag om ändring i barlastvattenlagen (2009:1165)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § barlastvattenlagen (2009:1165) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

5 §

Ett fartygs befälhavare är behörig att på redarens vägnar

1. ta emot underrättelse om ett beslut att ta ut barlastvattenavgift och att överklaga beslutet, samt

2. ta emot underrättelse och avge yttrande enligt 17 § förvaltningslagen (1986:223).

När en underrättelse som avses i första stycket 1 lämnas till befälhavaren ska också redaren underrättas, om det kan ske.

1. ta emot en underrättelse och yttra sig enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900), och

2. ta emot en underrättelse om ett beslut att ta ut barlastvattenavgift och att överklaga beslutet.

När en underrättelse som avses i första stycket 2 lämnas till befälhavaren ska också redaren underrättas, om det kan ske.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

61 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1254) om officiella veterinärer

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2009:1254) om officiella veterinärer ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas när en veterinär utför uppgifter som officiell veterinär

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parter rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse om beslut,
- 22 § om rätten att överklaga, samt
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Föreslagen lydelse

3 §
Följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas när en veterinär utför uppgifter som officiell veterinär:

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och
- 42 § om vem som får överklaga ett beslut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

62 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (2009:1289) om prissättningsbesked vid internationella transaktioner ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Näringsidkaren ska ges tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs, om det inte är onödigt.

I fråga om näringsidkarens rätt att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan än näringsidkaren själv och att få tillfälle att yttra sig över dem gäller bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223).

I fråga om näringsidkarens rätt att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan än näringsidkaren själv och att få tillfälle att yttra sig över dem tillämpas 25 § förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

63 Förslag till lag om ändring i luftfartslagen (2010:500)

Härigenom föreskrivs att 12 kap. 5 § luftfartslagen (2010:500) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

5 §

En förvaltningsmyndighets beslut i frågor som rör trafiktillstånd får överklagas *hos* regeringen.

Ett beslut enligt 4 kap. 19 § andra stycket om erinran, enligt 4 kap. 21 § om omhändertagande av flygcertifikat eller ett föreläggande enligt 4 kap. 25 § första stycket får inte överklagas.

Detsamma gäller beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Ett föreläggande enligt 4 kap. 25 § får prövas av allmän förvaltningsdomstol endast i samband med prövning av frågan om återkallelse på grund av att föreläggandet inte har följts. Ett föreläggande enligt 4 kap. 29 § får överklagas endast i samband med ett överklagande av det beslut genom vilket målet avgörs.

En förvaltningsmyndighets beslut i frågor som rör trafiktillstånd får överklagas *till* regeringen.

Ett beslut enligt 4 kap. 19 § andra stycket om erinran, enligt 4 kap. 21 § om omhändertagande av flygcertifikat eller ett föreläggande enligt 4 kap. 25 § första stycket får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

64 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Arbetsförmedlingen ska, trots
1 kap. 3 § lagen (2008:962) om
valfrihetssystem, tillämpa
bestämmelserna om jäv i 11 och
12 §§ förvaltningslagen
(1986:223).

3 §

Arbetsförmedlingen ska, trots
1 kap. 3 § lagen (2008:962) om
valfrihetssystem, tillämpa
bestämmelserna om jäv i 16–
18 §§ förvaltningslagen
(2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

65 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen

Härigenom föreskrivs att 12 § lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §¹

När ett organ som enligt 2 § andra stycket jämställs med myndighet handlägger ett ärende om vidareutnyttjande av sådana handlingar som tillhandahålls av organet, ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223) tillämpas:

- 5 § andra stycket om enskildas kontaktmöjligheter,
- 11 och 12 §§ om jäv,
- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 21 § om underrättelse om beslut,
- 22 och 23–25 §§ om överklagande,
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande,
- 27 och 28 §§ om omprövning av beslut, och
- 30 § om överklagande av avvísingsbeslut.

När ett organ som enligt 2 § andra stycket jämställs med myndighet handlägger ett ärende om vidareutnyttjande av sådana handlingar som tillhandahålls av organet, tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 7 § första stycket om tillgänglighet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till,
- 36–39 §§ om rättelse och ändring av beslut, och
- 42–47 §§ om överklagande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2015:289.

66 Förslag till lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 16 § patientsäkerhetslagen (2010:659) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

16 §

Bestämmelserna i 20 och 21 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas även på beslut enligt 8 kap. 6 § första stycket, 7 § första och andra styckena, 9 § och 11 § första stycket.

Bestämmelserna i 32–34 §§ förvaltningslagen (2017:900) tillämpas även på beslut enligt 8 kap. 6 § första stycket, 7 § första och andra styckena, 9 § och 11 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

67 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 7 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

7 §

<p>I ett ärende enligt 6 § ska bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223) om rätt för parter att få del av uppgifter inte tillämpas på uppgifter som endast rör någon annan sökande.</p>	<p>I ett ärende enligt 6 § tillämpas inte bestämmelserna om kommunikation i 25 § förvaltningslagen (2017:900) i fråga om uppgifter som endast rör någon annan sökande.</p>
--	--

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

68 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 26 § lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap. 26 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 23 § tredje stycket och 24 § andra stycket och beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

<p>Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. <i>Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).</i></p>	<p>Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.</p>
---	--

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:652.

69 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 kap.

10 §

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, ett landsting eller en enskild huvudman ska följande bestämmelser i *förvaltningslagen (1986:223)* tillämpas:

- 14 § första stycket om en parts rätt att meddela sig muntligen,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut, och
- 26 § om rättelse av skrivfel eller liknande.

I sådana ärenden hos en enskild huvudman ska också 11 och 12 §§ förvaltningslagen tillämpas.

Bestämmelserna i 16 och 17 §§ förvaltningslagen gäller dock inte uppgifter som rör någon annan sökande i ett ärende om plats i utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag.

Det som sägs i denna paragraf gäller inte vid betygssättning.

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt denna lag hos en kommun, ett landsting eller en enskild huvudman tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen (2017:900)*:

- 10 § om partsinsyn,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel eller liknande.

I sådana ärenden hos en enskild huvudman tillämpas även bestämmelserna i 16–18 §§ förvaltningslagen.

Trots första stycket tillämpas inte

1. bestämmelserna i 10 och 25 §§ förvaltningslagen i fråga om uppgifter som rör någon annan sökande i ett ärende om plats i utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag, och

2. bestämmelserna i 25 och 32 §§ förvaltningslagen vid antagning för frivillig utbildning.

11 §

I ärenden där beslut får överklagas enligt 28 kap. ska utöver vad som följer av 10 § också 23–25 och 30 §§ förvaltningslagen (1986:223) tillämpas.

I ärenden där beslut får överklagas enligt 28 kap. tillämpas också 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

70 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (2010:900)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 8 och 16 §§ plan- och bygglagen (2010:900) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

8 §¹

Bestämmelser om vem som får överklaga beslut som avses i 2 a, 3, 5 och 6 §§ finns i 22 § förvaltningslagen (1986:223).

Bestämmelser om vem som får överklaga beslut som avses i 2 a, 3, 5 och 6 §§ finns i 42 § förvaltningslagen (2017:900).

16 §²

Bestämmelser om överklagande av ett beslut som avses i 2 a, 3, 5, 5 a och 6 §§ finns i 23–25 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Tiden för överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser räknas dock från den dag då beslutet eller justeringen av protokollet över beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. När beslutet har fattats av kommunfullmäktige, ska det som enligt 23–25 §§ förvaltningslagen gäller i fråga om den myndighet som har meddelat beslutet i stället gälla kommunstyrelsen.

Tiden för överklagande av ett beslut om lov eller förhandsbesked räknas, för alla som inte ska delges beslutet enligt 9 kap. 41 §, från den dag som infaller en vecka efter att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

Bestämmelser om överklagande av ett beslut som avses i 2 a, 3, 5, 5 a och 6 §§ finns i 43–47 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Tiden för överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser räknas dock från den dag då beslutet eller justeringen av protokollet över beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. När beslutet har fattats av kommunfullmäktige, ska det som enligt 43–47 §§ förvaltningslagen gäller i fråga om den myndighet som har meddelat beslutet i stället gälla kommunstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2016:252.

² Senaste lydelse 2018:59.

71 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser

Härigenom föreskrivs att 5, 18 och 19 §§ lagen (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbrukssubstanser ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Om en polisman eller tulltjänsteman påträffar en substans och det skäligen kan antas att ett beslut om förstörande av substansen kan komma att meddelas enligt denna lag, får han eller hon besluta att omhänderta substansen i avvaktan på åklagarens beslut.

Bestämmelserna i 16–25 och 27–30 §§ *förvaltningslagen* (1986:223) tillämpas inte på förfarandet hos Tullverket i frågor som gäller omhändertagande i avvaktan på beslut om förstörande eller på förfarandet hos Polismyndigheten.

Bestämmelserna i 10, 25, 28–30, 32–34 och 37–48 §§ *förvaltningslagen* (2017:900) tillämpas inte på förfarandet hos Tullverket i frågor som gäller omhändertagande i avvaktan på beslut om förstörande eller på förfarandet hos Polismyndigheten.

18 §

Vid åklagarens handläggning enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen* (1986:223):

- 4 och 5 §§ om myndigheternas serviceskyldighet,
- 6 § om samverkan mellan myndigheter,
- 7 § om allmänna krav på handläggningen av ärenden,
- 8 § om tolk,
- 9 § om ombud och biträde,
- 10 § om inkommande handlingar,
- 11 och 12 §§ om jäv,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 § om parters rätt att få del av uppgifter,
- 20 § första stycket andra meningen 1 och 4 och andra

Vid åklagarens handläggning enligt denna lag tillämpas följande bestämmelser i *förvaltningslagen* (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 6 § om service,
- 7 § om tillgänglighet,
- 8 § om samverkan mellan myndigheter,
- 9 § om utgångspunkter för handläggningen,
- 10 § om partsinsyn,
- 13 § om tolkning och översättning,
- 14 och 15 §§ om ombud och biträde,
- 16–18 §§ om jäv,
- 22 § om hur ankomstdagen för handlingar bestäms,
- 23 § om utredningsansvaret,

¹ Senaste lydelse 2014:653.

- stycket om att beslutsskäl får utelämnas,*
- 24 § om rättsprövning av överklagande,*
 - 26 § om rättelse av skrivfel och liknande, och*
 - 30 § om överklagande av avvísingsbeslut.*
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,*
 - 27 § om dokumentation av uppgifter,*
 - 31 § om dokumentation av beslut,*
 - 32 § första stycket, andra stycket 2 och tredje stycket om motivering av beslut,*
 - 36 § om rättelse av skrivfel och liknande, och*
 - 45 § om beslutsmyndighetens åtgärder.*

Vid handläggning av en fråga om förstörande tillämpas även följande bestämmelser i förvaltningslagen:

- 13 § första stycket om remiss,*
 - 14 § om muntlig handläggning, och*
 - 17 § om parters rätt att få del av uppgifter innan ett ärende avgörs.*
- 25 § om kommunikation, och*
 - 26 § första och andra styckena om remiss.*

I fråga om allmän åklagare ska dock bestämmelsen om jäv i 7 kap. 6 § rättegångsbalken tillämpas.

19 §

Åklagarens beslut om omhändertagande eller förstörande får överklagas hos tingsrätt av en enskild som berörs av beslutet. Ett överklagande ska vara skriftligt och ges in till åklagaren. Överklagandet ska ha kommit in till åklagaren inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Beslut om omhändertagande får dock överklagas utan begränsning till viss tid.

Om åklagaren inte avvisar överklagandet enligt 24 § förvaltningslagen (1986:223), ska han eller hon tillsammans med eget yttrande överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till tingsrätten.

Om åklagaren inte avvisar överklagandet enligt 45 § förvaltningslagen (2017:900), ska han eller hon tillsammans med eget yttrande överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till tingsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

72 Förslag till lag om ändring i avgasreningslagen (2011:318)

Härigenom föreskrivs att 40 § avgasreningslagen (2011:318) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 §

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

73 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs att 35 § drivmedelslagen (2011:319) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

74 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs 13 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Riksdagsstyrelsen är beslutsför när ordföranden och därutöver minst sex ledamöter är närvarande.

Vid omröstning tillämpas *bestämmelserna i 18 §* och *29 §§ förvaltningslagen (1986:223).* Vid omröstning tillämpas *28 och 29 §§ förvaltningslagen (2017:900).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

75 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 26 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

26 §¹

Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag samt beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut av Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Andra beslut av Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:655.

76 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet ska införas en ny paragraf, 1 kap. 3 a §, och närmast före 1 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Undantag från förvaltningslagen

3 a §

Om förvaltningslagen (2017:900) är tillämplig i ett ärende om upphandling, ska den upphandlande myndigheten eller enheten inte tillämpa 10, 24 och 25 §§ i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

77 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett kontrollorgan som avses i 3 § första stycket ska vid kontrollen tillämpa följande bestämmelser i förvaltningslagen (1986:223)

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 14 § om muntlig handläggning,
- 15 § om anteckning av uppgifter,
- 16 och 17 §§ om parters rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut,
- 21 § om underrättelse av beslut, och
- 26 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Föreslagen lydelse

7 §

Vid kontroll som utförs av ett kontrollorgan som avses i 3 § första stycket tillämpas följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900):

- 5 § om legalitet, objektivitet och proportionalitet,
- 10 § om partsinsyn,
- 16–18 §§ om jäv,
- 23 § om utredningsansvaret,
- 24 § om när man får lämna uppgifter muntligt,
- 25 § om kommunikation,
- 27 § om dokumentation av uppgifter,
- 31 § om dokumentation av beslut,
- 32 § om motivering av beslut,
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till, och
- 36 § om rättelse av skrivfel och liknande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

78 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

1 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § samt 14 kap. 13 a § och 23 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag eller beslut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013, i den ursprungliga lydelsen, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013, i den ursprungliga lydelsen, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760, i den ursprungliga lydelsen, får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:658.

79 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

Härigenom föreskrivs att 35 § lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §¹

Finansinspektionens beslut enligt 24 § andra stycket och beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut i Andra beslut av övrigt enligt denna lag får Finansinspektionen enligt denna överklagas till allmän lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller förvaltningsdomstol. dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

¹ Senaste lydelse 2017:659.

80 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §

Beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag eller med stöd av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Finansinspektionens beslut enligt denna lag eller med stöd av föreskrifter som *har* meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

81 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968)
om särskild tillsyn över kreditinstitut och
värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §

Beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag eller med stöd av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Finansinspektionens beslut enligt denna lag eller med stöd av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

82 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 24 § och 30 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

24 §

Det som i 13 och 16 §§ anges om de totala resolutionsavgifterna och tilläggsavgifterna behöver inte tillämpas när avgiften för ett enskilt företag

1. bestäms enligt 23 § eller enligt artikel 12.1 eller 17.1 i förordningen om resolutionsavgifter,

2. bestäms genom *omprövning* enligt 27 § *förvaltningslagen* (1986:223), eller

2. bestäms genom *ändring av beslut* enligt 37–39 §§ *förvaltningslagen* (2017:900), eller

3. efter överklagande bestäms av allmän förvaltningsdomstol.

30 kap.

1 §

Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. *Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen* (1986:223).

Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksgäldskontorets beslut om resolution enligt 8 kap. 5–9 och 11 §§ och om resolutionsåtgärder som anges i 12 kap. 1 § första stycket gäller omedelbart.

Riksgäldskontoret och Finansinspektionen får bestämma att beslut om krisavvärjande åtgärder enligt denna lag, eller förelägganden, förbud eller beslut om återkallelse som meddelats med stöd av lagen, ska gälla omedelbart.

Riksgäldskontoret och Finansinspektionen får bestämma att beslut om krisavvärjande åtgärder enligt denna lag, eller förelägganden, förbud eller beslut om återkallelse som *har* meddelats med stöd av lagen, ska gälla omedelbart.

Förelägganden enligt denna lag får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande enligt denna lag får förenas med vite.

Regeringens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

83 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 1 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 §

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 16 § andra stycket får dock inte överklagas. *Detsamma gäller beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 16 § andra stycket får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

84 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

dels att 12 kap. 21 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 3 a §, och närmast före 1 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Undantag från förvaltningslagen

3 a §

Om förvaltningslagen (2017:900) är tillämplig i ett ärende om upphandling, ska den upphandlande myndigheten inte tillämpa 10 och 25 §§ i den lagen.

12 kap.

21 §

En begäran om att få tillgång till ett kontrakt ska behandlas skyndsamt.

När en upphandlande myndighet handlägger ett ärende om att lämna ut ett kontrakt, ska den tillämpa bestämmelserna om motivering av beslut och under rättelse om beslut i 20 och 21 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Vid handläggningen av ett ärende om att lämna ut ett kontrakt, ska den upphandlande myndigheten tillämpa bestämmelserna om motivering av beslut och om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till i 32–34 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

85 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

dels att 12 kap. 20 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 kap. 3 a §, och närmast före 1 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Undantag från förvaltningslagen

3 a §

Om förvaltningslagen (2017:900) är tillämplig i ett ärende om upphandling, ska den upphandlande enheten inte tillämpa 10 och 25 §§ i den lagen.

12 kap.

20 §

En begäran om att få tillgång till ett kontrakt ska behandlas skyndsamt.

När en upphandlande enhet handlägger ett ärende om att lämna ut ett kontrakt, ska den tillämpa bestämmelserna om motivering av beslut och under rättelse om beslut i 20 och 21 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Vid handläggningen av ett ärende om att lämna ut ett kontrakt, ska den upphandlande enheten tillämpa bestämmelserna om motivering av beslut och om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till i 32–34 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

86 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner ska införas en ny paragraf, 1 kap. 3 a §, och närmast före 1 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Undantag från förvaltningslagen

3 a §

Om förvaltningslagen (2017:900) är tillämplig i ett ärende om upphandling, ska den upphandlande myndigheten eller enheten inte tillämpa 10 och 25 §§ i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

87 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning

Häri genom föreskrivs att 6 kap. 1 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §

Beslut om sanktionsföreläggande enligt 5 kap. 19 § får inte överklagas. Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag och marknadsmissbruksförordningen får, om inte annat anges, överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Beslut om sanktionsföreläggande enligt 5 kap. 19 § får inte överklagas. Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får, om inte annat anges, överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande eller förbud enligt denna lag ska gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.